

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

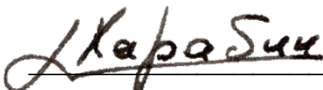
**КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, УПРАВЛІННЯ
ТА СУСПІЛЬНИХ НАУК**

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник навчально-наукового
інституту
психології та цивільного захисту

 Василь КАРАБИН
« _____ » _____ 2023 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
ОК2.23 ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА
(соціальне портфоліо)

Спеціальність 231 «СОЦІАЛЬНА РОБОТА»
освітньо-професійна програма Соціальна робота

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
I курс

Львів – 2023

Програма ознайомчої практики для здобувачів вищої освіти спеціальності 231 «Соціальна робота», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Львів: ЛДУБЖД, 2023. 18 с.

Розробники програми:

Андрій ЦЮПРИК, завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, доктор педагогічних наук, доцент

Емілія КОСТИШИН, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент

Олег ЛОЗИНСЬКИЙ, старший викладач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, кандидат психологічних наук

Рецензенти:

Наталія ЖИГАЙЛО, доктор психологічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка

Програму рекомендовано кафедрою соціальної роботи, управління та суспільних наук

Протокол від «28» серпня 2023 р., № 1

Завідувач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук,
доктор педагогічних наук, доцент

Андрій ЦЮПРИК

Схвалено методичною радою навчально-наукового інституту психології та соціального захисту

Протокол від «30» серпня 2023 р., № 1

ЗМІСТ

1. Анотація.....	4
2. Мета та завдання практики	5
3. Керівників практики	8
5. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти, які проходять практику	8
5. Зміст та завдання практики	8
6. Форми і методи контролю.....	10
7. Перелік звітних документів	10
8. Критерії оцінювання результатів практики.....	10
Додаток 1	12
Додаток 2	13
Додаток 3	14
Додаток 4	15
ЛІТЕРАТУРА	16

1. Анотація

Ознайомча практика (соціальне портфоліо) здобувачів вищої освіти закладів системи ДСНС України є необхідною складовою частиною процесу підготовки фахівців, обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми.

Проходження ознайомчої практики з формування навичок практичної діяльності майбутнього соціального працівника у здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 231 «Соціальна робота» у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, є складовою освітньо-професійної підготовки фахівців.

У період практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особистості майбутнього фахівця.

Здобувачі I курсу проходять ознайомчу практику на базі кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук.

Ознайомча практика передбачає неперервність і послідовність навчання для отримання практичних знань і умінь.

У процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти увага відповідальних за проведення практики осіб повинна акцентуватись на:

- Розвиток у творчих здібностей здобувачів вищої освіти;
- набуття досвіду у розв'язанні професійних проблем в умовах воєнного стану;
- отримання емпіричного матеріалу для написання курсових робіт і в майбутньому кваліфікаційної роботи.

Керівниками практики від кафедри є висококваліфіковані викладачі, які здійснюють контроль за ходом практики, консультують здобувачів з питань програми, програмного забезпечення, допомагають у вирішенні проблемних питань

Перед початком практики керівники практики проводять настановчу нараду для здобувачів вищої освіти, де роз'яснюють мету, завдання і вимоги до проходження практики, а також ознайомлюють їх з основами техніки безпеки й охорони праці. Здобувачам видаються план-графік проходження практики. До відома здобувачів вищої освіти доводиться також система звітності про проходження практики.

У період практики здобувачі вищої освіти зобов'язані своєчасно і якісно виконувати завдання, передбачені програмою практики, засвоїти інформацію, дотримуватись правил безпеки праці, не порушувати трудову дисципліну.

Загальне навчально-методичне керівництво, організацію ознайомчої практики та контроль за її проведенням здійснює випускова кафедра – кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук.

Кількість годин/кредитів практики становить 90 годин/ 3 кредити.

2. Мета та завдання практики

Ознайомча практика з формування навичок практичної діяльності соціального працівника – це певний етап підготовки здобувачів вищої освіти, що сприяє поглибленню знань у сфері соціальної роботи.

2.1 **Метою** ознайомчої практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами та формами організації роботи соціального працівника, а також формування у них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час майбутньої трудової діяльності, пов'язаної з роботою із різними групами клієнтів, представниками проблемних соціальних груп та окремих індивідів в системі соціального забезпечення тощо.

2.2. Основними **завданнями** ознайомчої практики є:

- ознайомити з реаліями професії;
- сприяти професійній соціалізації;
- закріпити теоретичні знання, здобуті у процесі навчання на I курсі;
- сформувати у здобувачів вищої освіти вміння приймати професійні рішення в змодельованих робочих умовах;
- ознайомити їх з сучасними методами та формами роботи соціального працівника.

2.3 Компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК07. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК08 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей.

ЗК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

ЗК14 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків..

ЗК15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК17 Навики здійснення безпечної діяльності

Фахові компетентності:

ФК 01 Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК05 Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК06 Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК13 Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

ФК14 Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ФК15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад

ФК16 Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

ФК19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

2.4 Програмні результати:

РН01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН02 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

РН03 Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. РН04 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН05 Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН06 Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях. РН07 Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

РН08 Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціальнополітичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

РН09 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги. РН10 Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

РН11 Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН12 Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

РН13 Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

РН14 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

РН15 Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

РН16 Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

РН17 Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

РН18 Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

РН21 Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

РН22 Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

РН23 Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

РН24 Передбачати необхідний рівень індивідуальної безпеки у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

PH25 Застосовувати отримані знання соціально-правового захисту населення в практичній діяльності.

3. Керівники практики

Основними обов'язками керівника практики є:

1. Ознайомити здобувачів вищої освіти з метою та завданнями практики.
2. Ознайомити здобувачів вищої освіти з правилами ведення документації.
3. Контролювати виконання індивідуального плану здобувача.
4. Проводити індивідуальні та групові консультації.
5. Роз'яснити особливості методів проведення соціальних досліджень, надати перелік рекомендованої літератури.
6. Оцінити роботу здобувачів вищої освіти на практиці.
7. Взяти участь у настановчих зборах та підведенні підсумків практики.
8. Подати звіт про керівництво практикою.

4. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти, які проходять практику

Здобувачі вищої освіти мають право:

- ознайомитись зі службовими документами в обсязі завдань, визначених програмою та індивідуальними планами;
- користуватися (за потреби) технічними та іншими засобами;
- вносити пропозиції керівництву практики щодо вдосконалення організації і проведення практики.

Під час практики здобувачі вищої освіти повинні:

- розпочати і завершити практику у визначений термін;
- ознайомитися з програмою практики;
- виконувати рекомендації і розпорядження керівників та наставників практики;
- дотримуватись норм поведінки, етичних та моральних принципів;
- на основі програми практики скласти індивідуальний план роботи на період практики;
- виконувати передбачені програмою завдання у повному обсязі та у встановлені строки;
- вивчати програмне забезпечення, що використовується в сфері діяльності соціального працівника;
- вчасно прозвітувати про проходження практики, оформити звітну документацію і передати її на кафедру.

5. Зміст та завдання практики

Зміст ознайомчої практики полягає в засвоєнні професійних повноважень і обов'язків соціального працівника, у закріпленні і поглибленні теоретичних

знань зі спеціальних дисциплін, у набутті початкових навичок у вирішенні конкретних професійних завдань.

Під час проходження практики здобувачі вищої освіти мають виконати такі основні види робіт:

1. Скласти індивідуальний план роботи.
2. Регулярно відзначати в календарному плані практики обсяг виконаних завдань.
3. Ознайомитись зі змістом нормативно-правових актів, що регламентують реалізацію державної соціальної політики у сфері соціального захисту населення (Конституція та Закони України, Укази Президента України і Постанови Верховної Ради України, акти Кабінету Міністрів України, Накази Міністерства соціальної політики та інших міністерств, Розпорядження голови обласної державної адміністрації, Рішення обласної та міської ради тощо).
4. Ознайомитися з професійною діяльністю соціального працівника організації, підприємства, установи.
5. Засвоїти етичні норми в роботі соціального працівника.
6. Оформити звіт про проходження ознайомчої практики.

Здобувачі вивчають нормативно-законодавчу базу у сфері соціального захисту громадян:

- Конвенція ООН про права дитини;
- Європейська конвенція про здійснення прав дітей;
- Європейська конвенція про усиновлення дітей;
- Закон України «Про соціальні послуги»;
- Закон України «Про охорону дитинства»;
- Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;
- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;
- Закон України від «Про соціальний захист осіб з інвалідністю в Україні»;
- Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю»;
- Закон України «Про волонтерську діяльність»;
- Постанову Кабінету Міністрів «Про діяльність органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини»;
- Постанову Кабінету Міністрів «Про затвердження типових положень про службу у справах дітей»;
- Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Положення про прийомну сім'ю»;
- Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу».

6. Форми і методи контролю

Здобувачі повинні виконувати свою роботу згідно з індивідуальним планом практики. Керівники практики контролюють дотримання здобувачами плану роботи, наявність необхідної документації, якість виконаної роботи, ставлення до обов'язків. Здобувачі вищої освіти зобов'язані звітувати перед керівником практики про проходження практики.

7. Перелік звітних документів

1. Після закінчення практики здобувачі вищої освіти складають звіт про її проходження (додаток 4). (Зразок оформлення титульної сторінки звіту – додаток 1).

2. До звіту додаються:

- індивідуальний план проходження практики з відмітками про виконання запланованих видів робіт (додаток 2);
- календарний план про проходження практики (додаток 3).

Загальні вимоги до оформлення звітних документів

Документи оформляються акуратно, по завершенні - роздруковують, повинні мати наскрізну нумерацію сторінок. Всі аркуші повинні бути зшиті в папку (з планкою і т.п.). На титульній сторінці зазначається вид і термін практики, назва бази практики, прізвище та ім'я здобувача, інститут та група, прізвища керівника від кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук.

У звіті про проходження практики здобувачі вищої освіти детально описують всю виконану під час практики роботу. Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють керівники практики від кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук.

На захисті практики здобувачі вищої освіти мають доповісти, як вони організували свою роботу під час проходження практики, наскільки повно та якісно виконали індивідуальні плани, з якими зустрілись труднощами.

8. Критерії оцінювання результатів практики

«Відмінно». Здобувач виконав індивідуальний план практики; творчо ставився до поставлених завдань; проявив ініціативу, обрав і застосував один з методів соціально-психологічних досліджень і зібрав емпіричні дані для майбутніх навчально-наукових цілей; знає особливості роботи соціального працівника; демонструє високий рівень знань; охайно веде записи у щоденнику практики, вчасно та правильно оформив звітну документацію; усно представив звіт і отримані самостійно емпіричні дані на базі практики.

«Дуже добре». Студент виконав індивідуальний план практики; проявив активність; знає особливості роботи соціального працівника на конкретній базі практики; демонструє високий рівень знань; охайно веде записи у щоденнику

практики, вчасно та правильно оформлює звітну документацію; усно представив звіт про проведену практику.

«Добре». Студент виконав індивідуальний план практики; знає особливості роботи соціального працівника на конкретній базі практики; демонструє достатній рівень знань; охайно веде записи у щоденнику практики, вчасно та правильно оформив звітну документацію.

«Задовільно». Здобувач виконав індивідуальний план практики з допомогою керівників практики або однокласників; демонструє посередній рівень теоретичної підготовки; недостатньо знає особливості роботи соціального працівника на конкретній базі практики; оформив звітну документацію, однак здав її з запізненням.

«Незадовільно». Студент не проявив інтересу до практики; не виконав значну частину індивідуального плану практики; не знає особливості роботи соціального працівника на конкретній базі практики; не оформив звітну документацію, не здав її на кафедру.

Примітка

Здобувачі вищої освіти, які працюють волонтерами або є членами територіальної оборони (при наявності документів, що засвідчують даний статус), звільняються від проходження практики. До захисту практики подають звітні документи.

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, УПРАВЛІННЯ ТА СУСПІЛЬНИХ НАУК

ЗВІТ

про проходження ознайомчої практики
здобувача вищої освіти _____ курсу

ПІБ здобувача

спеціальності 231 «Соціальна робота» у
2023-2024 навчальному році

з «_____» _____ до «_____» _____ 2023 р.

Керівник практики:
старший викладач кафедри соціальної
роботи, управління та суспільних наук,
к.псих.н

_____ Олег ЛОЗИНСЬКИЙ

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри соціальної
роботи, управління та
суспільних наук, доцент

_____ Андрій ЦЮПРИК

« ____ » _____ 2023р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПІБ здобувача

Орієнтовний зміст роботи
Оформити індивідуальний план роботи для проходження ознайомчої практики.
Прибути на базу ознайомчої практики.
Знайомство з нормативними документами у сфері соціального захисту, зокрема, які регламентують роботу соціального працівника.
Ознайомлення з базою практики – державною установою або недержавною організацією: історією її виникнення, метою і завданнями її діяльності, структурою, напрямками її роботи в наявних умовах, графіком роботи, рекламною продукцією, місцезнаходженням її приміщень і т.п.
Ознайомлення з типовою документацією установи чи організації, яка супроводжує роботу співробітників в ході їх діяльності.
Ознайомлення з головними досягненнями бази практики - установи чи організації.
Оформити звіт про проходження ознайомчої практики
Представити усний звіт про проходження ознайомчої практики

Здобувач вищої освіти / _____ / _____ /
(підпис) (прізвище та ім'я)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Дата	Зміст роботи	Примітки (виконано/не виконано)
	<i>Оформлення індивідуального плану роботи для проходження ознайомчої практики.</i>	
	<i>Прибуття на базу ознайомчої практики.</i>	
	<i>Знайомство з нормативними документами у сфері соціального захисту, зокрема, які регламентують роботу соціального працівника.</i>	
	<i>Ознайомлення з базою практики – державною установою або недержавною організацією: історією її виникнення, метою і завданнями її діяльності, структурою, напрямками її роботи в наявних умовах, графіком роботи, рекламною продукцією, місцезнаходженням її приміщень і т.п.</i>	
	<i>Ознайомлення з типовою документацією установи чи організації, яка супроводжує роботу співробітників в ході їх діяльності.</i>	
	<i>Ознайомлення з головними досягненнями бази практики - установи чи організації.</i>	
	<i>Оформлення звіту про проходження ознайомчої практики</i>	

Здобувач вищої освіти / _____ / _____ /
(підпис) (прізвище та ім'я)

Примітки:

- У календарному плані стисло відображається робота, яку фактично було виконано протягом дня.
- У графі «Зміст роботи» можуть бути відображені думки з питань удосконалення організації та ходу практики.

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

І курсу, групи СР-__, денної (заочної) форми здобуття освіти, кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук ЛДУБЖД, спеціальності 231 «Соціальна робота», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», який (яка) проходив (-ла) ознайомчу практику

Здобувач вищої освіти _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник практики від закладу вищої освіти _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

«__» _____ 2023 р.

ЛІТЕРАТУРА

- Волонтерський рух в Україні : навч. посіб. для студ. спец. 231 «Соціальна робота» / [уклад. Л. В. Хоменко] ; Черкас. облдержадмін., Упр. освіти і науки, Комун. ВНЗ «Уман. гуманітар. – пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка». – Умань : Сочінський М. М. [вид.], 2019. 71 с.
- Кириленко В. Г. Консультативні практики в соціальній роботі : навч.-метод. посіб. / В. Г. Кириленко. – Київ : Ун-т «Україна», 2020. 358 с.
- Менеджмент соціальної роботи : навч.-метод. посіб. / [Т. А. Тернавська, Я. М. Раєвська, Ж. В. Мельник] ; ПВНЗ «Кропивниц. інт держ. та муніцип. упр.», Каф. заг. підгот. та соц. роботи, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ф-т корекц. та соц. педагогіки і психології, Каф. соц. педагогіки і соц. роботи. – Кам'янець-Подільський : Панькова А. С., 2020. 261 с.
- Николаєва В. І. Державне управління системою соціальної роботи в умовах транзитивного суспільства: європейський досвід та українські реалії : монографія / В. І. Николаєва. – Київ : Халіков Р. Х., 2020. 446 с.
- Пірен М. І. Соціальна робота у територіальній громаді: теорія та практика: підручник / М. І. Пірен ; Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича : Рута, 2019. 327 с.
- Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
- Соціальне консультування в системі соціальної роботи (навчально-методичний посібник) / уклад.: Г. В. Коваль, В. В. Грицанюк. Львів: ЛДУ БЖД, 2021. 178 с.
- Співак Я. О. Теорія та практика формування професійної компетентності майбутніх соціальних працівників із соціального захисту прав молоді : монографія / Ярослав Співак ; ДВНЗ «Донбас. держ. пед. ун-т». – Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 311 с.
- Закон України «Про соціальні послуги» 17 січня 2019 р. №2671-VIII / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
- Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» 20 січня 2018 р. 2558 – III / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>.
- Наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Державного стандарту соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах» 31 березня 2016 р. №318 / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-16>.
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення соціального супроводу таких сімей (осіб)» 21 листопада 2013 р. №896 / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-2013-%D0%BF>.

- Спільний Наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 19 серпня 2014 року №564/836/945/577 «Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення» / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1105-14>.
- Спільний Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту та Міністерства внутрішніх справ України від 7 вересня 2009 року № 3131/386 «Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї» / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0917-09>.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2008р. №655«Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/655-2018%D0%BF>.
- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07 грудня 2017р. 2229-VIII / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.
- Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» 20 жовтня 2014 р. №1706-VII / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Комплексної державної програми щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України 16 грудня 2015 р. № 1094» / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1094-2015-%D0%BF>
- Ведення протоколу спостереження / https://stud.com.ua/78983/psihologiya/vedennya_protokolu_sposterezhennya
- Загальнопсихологічний практикум / https://stud.com.ua/78964/psihologiya/zagalnopsihologichniy_praktikum